

Závěrečná práce

Renata Vránová
SOC

Disciplinace těla u vybraného sportu

a vliv dozoru autority?

1800*12(15)= min. 21 600 znaků

ÚVOD

Jumping je dynamický kondiční sport na speciálně vytvořených trampolínách. Je to kolektivní sport, jehož základem je kombinace hudby, balančního posilování, dynamických rychlých i pomalých skoků, či silových prvků a samozřejmě zábava s motivujícím instruktorem.

Jako stálá návštěvnice tohoto sportu jsem se rozhodla nahlédnout do sociálního pole místní jumping tělocvičny, kde se budu zajímat o disciplinaci těla v různých rovinách disciplinace za účelem zmapování, jak různé činitele ovlivňují projevy těla a jak zacházejí cvičící s tělesným kapitálem. Pro výběr tématu mě vedl nejen zájem o tento druh sportu, ale zájem o společenské projevy lidského těla a zkoumání procesů, které tělo ovlivňují. budu se snažit rozpoznávat disciplinační procesy ve specifickém prostředí vybrané jumping skupiny.

...propojit/odhalit aspekty/projevy dnešní kultury/společnosti...orientovaná na jedince a jeho výkon, fyzické zdraví

1. TEORETICKÉ ZAKOTVENÍ

Cosí vlastně představíme po slově sport? Zábavu, volný čas nebo soutěž a výkon? Sport je sociálně společenský jev, který je pro jedince dobrovolnou aktivitou, která zahrnuje pohybové činnosti, které mají určitá pravidla a zvyklosti, kdy se jedinec snaží uspokojovat své vlastní potřeby a zdokonalovat se [Choutka 1978]. Sport můžeme dělit podle různých hledisek. Každý sport má svá určitá pravidla a hodnoty, které jsou následně dodržované. Vykonávání norem je potom ve vztahu se členstvím ve skupině. Členem skupiny, která provádí určitý typ sportu, nemůžeme být pokud nedodržujeme místní pravidla.

Společnost a sport

s změnami své společnosti různé změny ve sportovním chování
Poskytovaly jim rekreační aktivity ve volném čase, podporující fyzický pohyb, podporující rozvoj dovedností v technikách důležitých pro lov (běh, házení, uhýbání), sloužící jako socializační mechanismy a vyztužující kulturní normy a hodnoty.

Disciplinace

Jedinci se díky způsobům nakládání s tělem učí společnost. Nakládání s tělem se pak liší napříč kulturami. Osvojováním kulturních norem dané společnosti vlastně disciplinujeme naše tělo. Žádná kultura nenechává tělo netknuté. Dochází tak ke přizpůsobení tělesných projevů danému kontextu. Podle Foucaulta [2000] představuje disciplína neustálou kontrolu tělesných pohybů, tak aby mohlo být tělo použito pro určité účely. Disciplinováním jednotlivých částí dosáhneme disciplinace celku a tak očekávaného tělesného výsledku. Tělo během činnosti kontrolujeme, jestli provádí a plní svou funkci. Tělo má také určité místo v prostoru a jeho umístění má určitou funkci. Aby byly tělesné úkony co nejefektivnější hraje určitou roli i čas a následnost. Ve omezeném čase musí být projevy uspořádány adekvátně za sebou. Projevuje se tak pravidelnost a přesnost. Na tělo a jeho projevy působí tedy časové omezení. V jednotlivých časových úsecích má tělo určenou určitou pozici a ty pak dohromady dávají celek v čase.

Člena jakéhokoliv sportu tvoří souhrn mentálních a tělesných schémat...

co je norma? Foucault zmiňuje termín *normy*, která znamená *optimum využitelnosti*, ke kterému by měl každý směřovat. Tělo je považováno za objekt sebe - disciplinace a je nuceno disciplinovat sebe samo jako normální subjekt, pokud nemá být vyřazeno z „normy.“ ...

návratnost investice

jumping habitus??? jako souboru dispozic, jejichž osvojením se stává členem

2. VSTUP DO TERÉNU: prostředí jumping skupiny

tělo si během cvičení vstíjí určitý řád a následnost

2.1 PROSTOR A TĚLO

přirazuji místo v prostoru podle toho, jestli je cvičící nebo trenér

2.2 ČAS A TĚLO

pravidla a následnost tréninku

Začneme tedy nejprve pravidly tenisového tréninku. Tenisový trénink musí hráči nastoupit včas, nejlépe být na hřišti 15 minut před začátkem z důvodu rozcvičení. Na trénink musí mít hráči odpovídající oblečení (sportovní), zvolené s ohledem na roční období a funkčnost.

správně sestavený trénink obsahuje!!! data...! komplexnost

2.3 TRENÉR

HIERARCHIE, DOHLED A KONTROLA, jedinec je sledován, nedochází k sankcím, spí je jedinec se sebou sám nespokojen (př. dneska jsem to nedávala, jsem mrtvá...), taková zhodnocení vychází z představy, co je správné cvičení a co není.

Disciplína pak představuje tělům jedinců určitý řád disciplinační moci, do kterého jsou zapojeny a dle kterého je jejich činnost kódovaná. Tělo musí být schopné v rámci tohoto řádu reagovat na určitý signál určitou reakcí, která je určována předem stanoveným kódem.

2.4 SPOLUCVIČÍČÍ

2.5 TĚLO a TRAMPOLÍNA/HUDBA

KOORDINACE POHYBU, rychlost, VYTRVALOST

ZÁVĚR

LITERATURA

Foucault, M. 2000. *Dohlížet a trestat*. Praha: Dauphin.

Choutka, M. 1978. *Sport a společnost*. Praha: Olympia.